

Co jest dla nas ważne? Czego chcemy dla naszych uczniów?

Ekspertyzy i raporty z badań dostarczają wielu informacji, które należy odpowiednio uporządkować i wyselekcjonować a następnie określić istotne dla nas cele.

1. KROK – IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW

W pierwszym etapie poznaliśmy i zrozumieliśmy wyniki badań. Przyszedł czas na bardzo ważne pytanie: jak mają się one do naszych doświadczeń i obserwacji? Jeśli nie, to gdzie konkretnie widzimy rozbieżność wniosków z badań i naszej wiedzy o uczniach/szkole? Jeśli się zgadzamy, to czy możemy je uzupełnić o wnioski z naszych obserwacji? Jeśli istnieje istotna różnica zdań w zespole należy przeznaczyć więcej czasu na lepsze zrozumienie stanowisk i znalezienie kompromisu.

Efektem pierwszego kroku jest wybór tych problemów, z którymi jako zespół się zgadzamy.

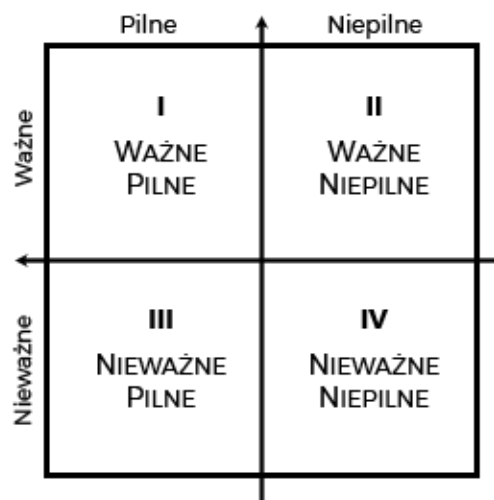
2. KROK – ZGODNOŚĆ Z CELAMI WYCHOWAWCZYMI SZKOŁY

Cele wychowawcze na dany rok pozwalają określić priorytety i podjąć decyzje dotyczące skupienia uwagi na określonych problemach. W kolejnym kroku należy ocenić w jaki sposób wnioski z badań wpisują się w cele roczne pracy szkoły: Czy wyniki badań są pomocne w lepszej realizacji określonych przez szkołę celów? Czy wnioski z badań są dla nas argumentem, by uzupełnić cele roczne o nowe, istotne zadania?

Efektem drugiego kroku jest wybór tych problemów, które są zgodne z założonymi celami.

3. KROK - SELEKCJA PROBLEMÓW

Wiele szkół podejmuje więcej zadań niż jest w stanie zrealizować. Żeby tego uniknąć warto ocenić, czy potencjalne działanie jest zgodne z postawionymi celami (czy jest ważne) oraz czy jest pilne. Pomocna może się okazać Macierz Eisenhowera:

Efektem trzeciego kroku jest wybór tych problemów, którymi należy się zająć w pierwszej kolejności (I ćwiartka Macierzy).

4. KROK – PLANOWANIE CELÓW

Po określeniu problemu, którym chcemy się zająć, musimy wyznaczyć cel, który pozwoli nam sprecyzować dalsze etapy pracy. Możemy przeprowadzić burzę mózgów lub inną formę wymiany pomysłów. Po takiej rozgrzewce należy zadbać o to, by wybrane cele mogły zostać urzeczywistnione. Pomocna może się okazać metoda SMARTER:

S: Czy wybrany przez nas cel jest jasno zdefiniowany? Jakich efektów się spodziewamy? Czy potrafimy „zwizualizować” taki efekt w odniesieniu np. do konkretnego ucznia?

M: Po czym poznamy, że udało nam się osiągnąć zakładany cel? Czy wystarczy, że coś wystąpi/nie wystąpi? Czy potrzebujemy wiedzieć, ile razy lub jak często wystąpiło? Czy istotne jest dla nas natężenie lub jakaś inna cecha? Czy chcemy, by cel został zrealizowany w określonym kontekście, czy niezależnie od niego? Czy wybrane przez nas aspekty celu da się określić/zmierzyć? Jeśli tak, to w jaki sposób? Jeśli nie, to jak dowiemy się, czy cel został osiągnięty?

A: Oceńmy jeszcze raz, czy cel jest adekwatny do założeń pracy szkoły i czy jest dla nas istotny. Jeśli tak, to czy mamy zasoby, żeby go zrealizować? Kto się tego podejmie? Czy osoby, które go będą realizować są odpowiednio przygotowane (czy mają odpowiednie kompetencje)? Czy potrzebna jest pomoc osób spoza szkoły (prowadzenie szkolenia, częściowa realizacja)? Czy potrzebne są zasoby materialne/infrastrukturalne? Jeśli tak, to czy takimi dysponujemy lub mamy możliwość dysponować?

R: Czy zakładany cel jest realny? Jak oceniamy nakład czasu pracy nauczycieli konieczny do realizacji celu? Czy taki nakład czasu jest możliwy? Co może nam pomóc w realizacji celu? Co może utrudnić realizację celu i jak temu przeciwdziałać? Czy cel, który określiliśmy jest dla nas wyzwaniem? Czy mamy motywację, żeby się nim zająć? Czy jako szkoła mamy realny wpływ na to, by poprawić funkcjonowanie uczniów w tym obszarze?

T: Na jaki okres wyznaczyliśmy dany cel? Czy to wystarczająco dużo czasu, żeby zobaczyć i ocenić efekty? Czy, w przypadku celów długookresowych, możemy określić kroki pośrednie, zakończone mniejszymi efektami? Jeśli tak, to jakie? Czy dla oceny skuteczności realizacji celu wymagana jest specyficzna sytuacja (np. wycieczka, zawody, itd.) Jeśli tak, to czy w zakładanym okresie realizacji jest zaplanowane takie wydarzenie?

E: Jakie narzędzia zastosujemy, żeby ocenić realizację zakładanych celów? Czy zamierzamy badać tylko efekt końcowy, czy stan na starcie i po zakończeniu działania (interwencji)? A może warto dodać jeszcze ocenę pośrednią? Czy wybrane narzędzia pozwolą nam jednoznacznie ocenić co się udało, a co nie?

R: W jaki sposób będziemy śledzić na bieżąco proces realizacji celu? Co możemy zrobić, żeby rozpoznać ewentualną potrzebę modyfikacji celu? Co zrobimy, by realizacja zadania (działanie) nie przysłoniła nam celu (istoty)?

Efektom czwartego kroku jest określenie precyzyjnego, realnego i mierzalnego celu.